

SVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Kneževa ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Po
tele
pod.

ce: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
— CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65;
prave; Kocenova ul. 2, telefon št. 180 — JESENICE; Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Nova napetost med Francijo in Italijo:

London posreduje med Rimom in Parizom

Prvotno šele meseca januarja nameravani obisk Chamberlaina in Halifaxa v Rimu bo že ta mesec — Anglija želi, da pride čimprej do sporazuma med Rimom in Parizom, da bi se mogla nadaljevati monakovska politika

Partiz, 5. dec. br. Demarša angleške vlade pri italijanski vladi je izvalo v francoskih političnih krogih veliko zadovoljstvo. Listi objavljajo vsebinsko angleške demarše in glasajo, da Anglija nikdar ne bi mogla pristati naake teritorialne zahteve na račun Francije. Še manj pa bi mogla Anglija pristati na kako spremembu status quo v Sredozemlju. Listi podprtajo zlasti strategično važnost Tunisa za primer vojne. Pisane »Giornale d'Italia« je izvalo v vsej francoski javnosti veliko ogotje. V uradnih francoskih krogih se zelo rezervirani in časopisni kampanje ne pripisujejo tolike važnosti ter si se nadalje prizadevajo, da bi prišlo iz Italije do mirnega sporazuma.

Pojasnijo zunanjega ministra Ciana

LONDON, 5. decembra. Reuterjev diplomatski poročevalci poroča, da je italijanski zunanj minister grof Ciano izjavil francosku in angleško poslaniku v Parizu glede svojega govoru, ki ga je imel na zadnjem zasedanju italijanskega

parlamenta, da ne more prevzeti odgovornosti za vzklik narodnih poslancev, za radi katerih se je razburila vsa francoska in angleška javnost. Britanski poslanik v Rimu je izjavil, da Britanija nima nobenega razloga, da se ne bi držala sporazuma v Francijo in Anglijo, s katerimi je bil zagotovljen status quo v Sredozemlju.

Stališče Italije

Rim, 5. decembra. AA. DNB: Uradno poročilo angleške vlade o potovanju Chamberlaina in lorda Halifaxa v Rim je v tukajšnjih političnih krogih izvalo največje zadovoljstvo, ker v tem poročilu vidijo jasen dokaz, da hoče Velika Britanija nadaljevati politiko, ki se je začela v Monaku.

Pravisti italijanski krogi pa poudarjajo, da je razburjanje francoskega javnega mnenja zaradi Tunisa tem bolj nerazumljivo, ker Italija v tem oziru še ni povedala svojega uradnega stališča. Določbe, ki se v pogodbah med Italijo in Anglijo nanašajo na status quo, pa se res tičajo samo odnosje med Anglijo in Italijo, pravi status quo v Sredozemskem morju.

pa se bo določil šele tedaj, ko bodo urejeni odnosi med Italijo in Francijo. V Rimu so prepričani, da se bodo na sestaniku med italijanskimi in angleškimi državniki obravnavata tudi ta sporažanja.

Rimski tisk še polemizira s francoskim strankom in zahteva, da naj se tako zvana monakovska politika nadaljuje v smislu italijanskih zahtev. Listi so objavili na prvi strani, toda brez komarjanje vesti o datumu Chamberlainovega in Halifaxovega obiska v Rimu.

Susse, 5. decembra. AA. Havas: Včeraj so tukajšnji židi in muslimani skupaj priredili manifestacije proti Italiji zaradi zadnjih manifestacij pred italijanskim parlamentom. Množice so korakale v sprevidin po ulicah in vzklikale »Živel Francija! Živel vojska! Živel be! Živel Tunis! Prirejenih je bilo več shodov, na katerih so govorniki poudarjali zvestobo prebivalstva Francije.

Tunis, 5. decembra. AA. Havas: Med včerajšnjimi manifestacijami je bilo aretriranih 15 oseb, in sticer polovica Korzičanov in druga polovica italijanskih protimigrantov. Zaprli so tudi nekega italijanskega učitelja, ki je izval z revoljerjem v roki ni nekega drugega Italijana, ki se je zočil zakadil med miladino, ki je korakala pred italijanski konzulat. Zasilili pa so še mnogo drugih oseb. Po zadnjih obvestilih je pred itali-

janskim konzulatom manifestiralo 300 oseb. Množica je prodrla skozi kordon policije, vendar pa jih je le-ta hitro razpolila. Škoda razbitih italijanskih trgovin je mnogo večja, kot pa se je to prvotno mislilo. Po ulicah korakajo močni policijski oddelki, ki imajo nameen preprečiti nove manifestacije. Italijanski konzulat stražijo močni oddelki mobilne garde in policije.

Susse, 5. decembra. AA. Havas: Včeraj so tukajšnji židi in muslimani skupaj priredili manifestacije proti Italiji zaradi zadnjih manifestacij pred italijanskim parlamentom. Množice so korakale v sprevidin po ulicah in vzklikale »Živel Francija! Živel vojska! Živel be! Živel Tunis! Prirejenih je bilo več shodov, na katerih so govorniki poudarjali zvestobo prebivalstva Francije.

Nove demonstracije

proti Franciji

RIM, 5. dec. e. »Havas« poroča, da bo eden izmed glavnih trgov v mestu Arezzo preimenovan in se bo imenoval Korziški trg.

Guverner Narodne banke o dinarju Novi ukrepi za kontrolo deviz

Beograd, 5. decembra AA. Guverner Narodne banke dr. Milan Radovščević je dal zastopniku tisku tole izjavo:

Ohranitev stabilnosti dinarja je glavni cilj naše valutne politike. To je bilo nekajkrat povedano v izjavah članov kraljeve vlade v Narodne banke. Ta cilj je bil z uspehom dosezen. Dinar se s popolno pravico pristeve v vrste zdravju in solidnosti valut. Necajno zaupanje v dinar je v naši državi in tujini v popolni meri upravljeno. Upravnovešenost našega državnega proračuna, ravnotežje trgovinske bilance in moč podlaga Narodne banke v žalutu in devizah, so danes večji kot so bili kdajkoli prej. Predstavljajo popolno jamstvo za varnost naše monetarne enote. Tudi za časa najtežjih mednarodnih komplikacij v septembri je dinar pokazal izredno odporno silo in čvrstost. Zadnje dni so v zvezi z zmajanjem izvoza v neklixinske države in povečanjem deviz nekaterih artiklov, ki jih nabavljamo drugod, v prvi vrsti surovin, v neki meri kot refleks deviznih težav, ki jih imajo razne države, nastale živahne fluktuatione na našem svobodnem deviznem sektorju. Narodna banka je zadovoljevala in se zadovoljuje potrebe v svobodnih devizah za nabavo surovin, kakor n. pr. bombaž, volno itd., po stalnem tečaju 238 din za en funt šterling, v želji, da obdrži domačo proizvodnjo v popolnem obsegu ter zagotovi preskrbo države z artikli široke potrošnje. Gleda ostalih potreb v svobodnih devizah so bili interesenti poslani na svobodni trg. Medtem pa na

svobodnem tržišču prevladuje momentano povpraševanje nad ponudbo, se je po-kazala ter lencna naraščanja kurza. Važno je pri tem omeniti, da enem sektorju, v katerem se plačevanje vrši po kliningu in ki obsega okoli 75% naše zunanje trgovine, niso nastale nikake spremembe. Resnica je da podražitev svobodnih deviz deluje povoljno na naš izvoz v devizne države, do cesar nam je bilo iz pojmljivih gospodarskih in finančnih razlogov mnogo, oziroma obratno, da zadržuje uvoz fabrikatov iz teh držav. Tudi brez kakšne intervencije bi prišlo v najkrajšem času — za kar se treba zahvaliti ukrepom za pospeševanje izvoza v devizne države — do izenačenja ponudbe in povpraševanja v svobodnih devizah in stabilizacije kurza.

V svesti si svoje naloge, da zaščiti narodni denar, Narodna banka ne more prepustiti igri ponudbe in povpraševanja svobodno polje dela v določevanju kurza svobodnih deviz. Zato je v sporazumu s finančnim ministrom podvzeta nekatere ukrepe, ki bodo zagotovili uvozni trgovini enakomerno preskrbo s potrebnimi devizami in preprečili, da prihovi kurzi ne bodo prekračili nivoja, ki odgovarja našim potrebam in določenim ciljem naše doseganje valutne politike. Razpolaganje z zadnjimi rezervami bo Narodna banka od svoje strani posredovala na deviznem tržišču z namenom, da zagotovi dinarju stabilnost, ki je prvi pogoj za nadaljnji razvoj našega narodnega gospodarstva, a prav tako pa tudi podvzeta svojo akcijo

za doseglo trajnega ravnotežja v devizni balanci, pa tudi za ceno razširitev dosedanjih omejitev in poštritev kontrolnih ukrepov.

Ce upoštevamo vse te elemente, moremo

reči mirne duše, da ne obstajajo upravičeni vzroki za kakšno vznemirjanje glede nadaljnega razvoja razmer na deviznem trgu.

Ribbentropov obisk v Parizu Francoski in nemški komentarji

Pariš, 5. dec. br. Jutri prispev v Pariz nemški zunanj minister Ribbentrop, da v imenu nemške vlade podpiše skupno izjavo Francije in Nemčije, s katero bosta svedčno potrdili, da med obema državama ne obstaja več nikakršnega spor in da se v medsebojnih odnosih za vselej odrekata vojni. Vladni listi podprtajo veliko zgodovinsko važnost tega dogodka in pišejo, da bo pri tej priliki prišlo med nemškimi zunanjimi ministrom in francoskimi državniki do razgovorov o vseh perečih problemih. Franco-

ški državniki bodo zlasti zahtevali, da se Ribbentrop točno izjavlji o stališču Nemčije glede italijanskih aspiracij na francosko posest v Tunisu. Od odgovora Nemčije v tej zadevi bo v veliki meri odvisen nadaljnji razvoj pariskih razgovorov in splošnih odnosov med Parizom in Berlinom. Z nemške strani glasajo, da skupna francosko-nemška izjava ne bo v nobenem pogledu vplivala na odnose Francije do Anglije, prav tako pa tudi ne na odnose Nemčije do Italije.

Volitve v sudetskih pokrajinalah Udeležba je znašala 98.9 odstotka

BERLIN, 5. dec. br. Včeraj so bile dovoljne volitve v onih pokrajinalah, ki so bile z monakovskim sporazumom odcepljene od Češkoslovaške in priključene Nemčiji. Volilnih upravitev je bilo 2 milijona 525.246, volilcev pa se je udeležilo 2.497.416 volilcev. Za kandidate narodnosocialistične stranke je glasovalo 2 milijona 464.494 volilcev, proti njim pa

97.426. Neveljavnih glasov je bilo 5.496. 98.9 odstotka oddanih glasov je torej odpadlo na postavljene kandidate, proti njim pa 1.1 odstotka. Kakor zatrjujejo, bo v kratkem sklican nemški državni zbor, na katerem bo kancilar Hitler poročal o uspehih, dosegih v letosnjem letu na podlagi zunanje politike.

bo minister Kabaln udeležil zabavnega večera, ki ga prizdejajo učenci trgovske akademije.

Makarska, 3. decembra AA. Minister Ante Maštrović je včeraj prišel v Makarsko. Svoji je imel v prostorih krajevne organizacije JRZ konferenco s svojimi strankarskimi prijatelji.

Jubljana, 3. decembra. AA. Danes dovoljno od 9.25 se je p. ipeljal iz Beograda v Ljubljano z orient-ekspresem in minister za notranje zadeve dr. Anton Korošec v spremstvu svojega osebnega tajnika g. Antona Koščaka. Na kolodvoru je ministra dr. Korošca sprejel in pozdravil han dr. Marko Natlačen. Minister Korošec se bo zadržal na področju državne banovine dr. Marko Natlačen. Minister dr. Korošec se bo zadržal na področju državne banovine tri dni radi volilne agitacije.

Litija, 3. decembra. AA. V Litiji je bilo danes manifestacijsko volilno zborovanje JRZ, ki se ga je udeležil tudi notranji minister dr. Anton Korošec. Po hišah so bile razobesene državne zastave. Na čast ministru dr. Korošcu, ki je častni občan Litije, so bili postavljeni trije slavoloki okrašeni z zelenjem in zastavami. Na slavoloki je bilo zapisano »Dobrodružni volitelj! « Bod pozdravljen varuh naše domovine! Živel graditelj Jugoslavije! V trudu in znotru gradimo svojo domovino! Bod pozdravljen naš častni občan!«

Ceprav je bil delavnik, je vendar priseljek s sprejemom ministra dr. Korošca ogromno »vile ljudi. Na obih straneh ulice, de vhoda v Hranilnicu, kjer je bilo zborovanje, je ljudstvo tvorilo gost spalir. V nepravilni blizini zgradbe tamkajšnje hranilnice so bili v špalirju šolski otroci pod vodstvom svojih učiteljev. Minister dr. Korošec se je pripeljal v Litijo ob 14. v spremstvu poslanskega kandidata za litinski okraj Jožeta Lavriča. Ko je stopil iz avtomobila, ga je ljudstvo navdušeno pozdravilo: Živel graditelj jugoslovenskega naroda! Živel graditelj Jugoslavije! V Litiji so mu pri-

redili izredno lep sprejem, pri katerem so sodelovali tudi predsednik okrajne organizacije JRZ Hinko Lebinger, zastopniki vseh občin iz litinskega okraja, 17 po številu, starešina sodišča dr. Ivan Tratnik, okrajni načelnik Alojzij Gregorin, ravnatelj državne zdravstvene Ivana Hrvatja, starešina gasilske župe Dolmar, dekan Anton Gornik, župnik Dinko Lovšin, upravnik pošte Cvetko Kobe, šef železniške postaje Križman, zastopnik hranilnice, inz. Valentin in Tone Jelinkar, ravnatelj meščanske šole Vladimir Roje, upravitev ljudske šole Drago Grostaka, starešina finančne kontrole Leše v veliko število prispevajočih. Pri vstopu v Litijo je oti prvi slavoloku zadevni državni ministru dr. Antonu Korošcu v imenu tamkajšnjega prebivalstva predsednik občine Lebinger. Dr. Korošec se je zahvalil vsem za lep sprejem, nato pa je šel v družbi poslanskega kandidata dr. Lavriča in predsednika občine Lebingerja skozi gost spalir prispevajočih. Pri tretjem slavoloku so sprejeli ministra Korošca duhovščina in velika množica ljudstva. Učenka ljudske šole ga je pozdravila s priložnostno pesmico, ter mu izročila tudi lep šopek cvetja. Zatem je bilo zborovanje v dvorani, kjer je na pročelju visela slika Nj. Vel. kralja Petra II., ovita z veliko zastavo. Dr. Korošcu so ponovno pripredili navdušene ovacije. Mnogi, ki so prisli na to zborovanje, so moralis poslati govor ministra dr. Korošca z dvorišča, kjer je bila dvorana preveč polna. Zborovanje je vodil predsednik okrajne organizacije JRZ Lebinger, ki je takoj dal besedo ministru dr. Korošcu. Navzočni so vodili Slovence nevrestano prekinjali z navdušenimi vzklikli. V svojem govoru je dr. Korošec pričkal našo notranjo in zunanj politiko ter podaril, kaj je vse storila vlašča dr. Milana Stojadinovića za državo. Za njim je govoril kandidat za litinski

sko okraj Jože Lavrič, nakar je bilo zborovanje končano. Maribor, 4. dec. AA. Danes dopoldne je bilo v Mariboru zborovanje najprej v Celju, nato pa ob 11. v Mariboru. Na to zborovanje je prišel tudi notranji minister dr. Anton Korošec, ko se je pripeljal na kraj zborovanja, je prišlo do navdušenja manifestacij v vzklikih Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade dr. Stojadinoviču, voditelju Slovencev dr. Antonu Korošcu in Jugoslaviju. Godba je bilo zaigrala državno himno. Poleg ostalih govornikov je na tem zborovanju govoril tudi minister dr. Anton Korošec, ki je posebno naglasil, da je se danjajo vlašči ohraniti državi ter poščititi vso svojo pozornost začišči naših državnih meja. Na zborovanje v Maribor je prišlo okoli 10.000 ljudi. Tu je minister dr. Korošec govoril o delu in načinu na katerem je bilo zborovanje nadležilo.

Nočemo biti boljševiki, niti fašisti, niti prvo niti drugo nočemo biti. Želimo biti zavedni Jugoslavov in nič drugega. Ob tem besedah je prišlo do navdušenih ovacij, ki so trajale nekaj minut. Novi Sad, 4. dec. Danes ob 10. dopoldne je bilo v Novem Sadu veliko zborovanje krajne organizacije JRZ. Na zborovanje je prišlo okoli 3000 pristalcev te stranke. Zastopani so bili vsi družabni sloji iz Novega Sada. Velika dvorana hotela »Sloboda«, kakor tudi vsi stranski prostori in dvorišča so bili polni ljudstva. Zborovanje je začelo pri podpredsedniku krajne organizacije Obrad Milutinović, ki je pozdravil številne pristaše vladne stranke ter nato dal besedo predsedniku skupštine Stevanu Cirku. Stevan Cirk, ki je poslanski kandidat

Skupina Kos - Maleš - Gorše

je priredila četrtu umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu - Maleš prvič razstavlja olja

Ljubljana, 5. decembra.
Akademika slikarja prof. Gojmir Anton Kos in Miha Maleš ter akademski kipar France Gorše so združeni v umetniški skupini, ki samostojno razstavlja. Včeraj je prof. Ložar odprl četrtou razstavo te slovenske umetniške skupine v Jakopičevem paviljonu. Bansko upravo je zapustil pisatelj Albert Sirok, divizijsko sestitveno polkovnik dr. Brust, mestno občino prof. Kranjec, navzoči so pa bili tudi številni odlični zastopniki kulturnih krogov, predsednik Narodne galerije dr. Fran Windischer, upravnik Janez Zorman, tajnik Akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Milko Kos, tajnik Zbornice za TOI dr. Pless, predsednik Kluba neodvisnih prof. Kregar, več poklicenih tovarisev, književnikov in novinarjev.

Prof. dr. Rajko Ložar je v uvodnem govoru očratal umetniško prizadevanje razstavljalcev, osebno umetniško pot kiparja Franceta Goršeta glede na odnos do razvoja slovenskega kiparstva sploh, umetniško delo Gojmira Antona Kosa, ki razstavlja v najnovejših delih intenzivno vsebinsko in oblikovno popolnost, novo fazo v umetniškem razvoju Mihie Maleša, ki razstavlja prvič večje število oljničnih slik. Kipar France Gorše je razstavljal 24 kiparskih del v mavcu, bronu in žgani glini. S štirimi skulpturami v nadnaravnem velikosti kaže nagnjenje po monumentalnem oblikovanju. (Plesni duet Pia in Pino Mikkar, Eva, Kmetijstvo in Pozdrav pomladni.) Dobri so njegovi portreti, najboljši pač obraz gospa M. Te dni je izšla krasna monografija kiparja Franceta Goršeta, ki vsebuje nad 60 odličnih reprodukcij, ki nazorno predstavljajo umetniška stremljenja tega našega kiparja. Uvodno besedo v monografiji je napisal dr. Rajko Ložar.

Razstavljalci so izdali lep katalog na umetniškem papirju z devetimi reprodukcijami. Za otvoritev je pričala, da je zanimanje našega občinstva za dela razstavljalcev veliko. Večina razstavljenih slik in kipov je bila razstavljena v Beogradu pred mesecu. Beograjska kritika je pisala o naših umetnikih ob tej priliki zelo laskavo. Zdaj tudi mi lahko ugotovimo, da je šteji razstavo med najlepše v letosnjem letu. Odprta bo do 24. decembra.

Kaznovana družba nevarnih žeparjev Pred novomeškim sodiščem se je zagovarjalo 13 žeparjev in vsi so bili obsojeni

Novo mesto, 2. decembra.

Pred sodiščem v Novem mestu se je davno začela razprava proti 13 obtožencem iz Prebukovja, občina Bednje, ki so na debelo kradli po raznih sejmih. Obtožnica pravi, da je 40letni Alojzij Svec v družbi 33letnega Andjelka Sprema, 57letnega Valenta Mršnjaka, 56letnega Josipa Oreskega, 33letnega Izidorja Husnjaka, 28letnega Marka Flegarja, ki so bili vsi že zaradi tativne dvakrat ali celo večkrat obsojeni na strogi zapor, in 45letne Julije Keglevič, 33letne Angele Sprem, 35letnega Cvetka Kušenča, 25letnega Izidorja Mršnjaka, 29letnega Slavka Kegleviča ter 50letnega Nikole Škeca zagrešili celo vrsto tativ po sejnih, pa tudi drugod. Tačko so na sejmu v Biskupsko ukradli Josipu Mršnjaku iz zepa denarnico s 1500 din, nekemu drugemu pa iz suknjiča listinico s 3000 din, nekemu tretjemu iz suknjiča listinico s 3500 din. 18. marca 1938 so na sejmu v Krškem ukradli Maksu Požunu iz zepa listinico s 6800 din, neki ženski torbico z 10 din gotovine, na neki stojnicici dve motiki. Andjelko Sprem je tudi obtožen, da je na poti med Lepoglavo in Bednjo sunil Marka Flegarja v potoku Bednjo, da si je zlomil desno nogu v stegnu.

Vsi obtoženci so se izogibali poštenega dela in obtožnica pravi, da so se v letih 1937-38 večinoma potepali po dravski in savski banovini in beračili. Večina obtožencev ima sicer majhna posestva, kjer bi lahko s pridnostjo preživili sebe in svojo družino, a poseten delo jim je smršlo. Zagovarjajo se sicer, da so se sejnih hodili samo poslovno, vendar je dokazano, da so bili med seboj dogovorjeni, da bodo kradli.

Samomor v hlevu

Brežice, 4. decembra.

Kakor običajno je tudi na praznik 1. t. n. prisel k posestniku Šepcu Jožetu v Podvinjah prosliti prenoscenja rešetar 29letnemu Klunu Francu. Po večerji z domaćimi je bil Klun zelo potrit in zmelen in ni maral z domaćimi niti govoriti, daštravno je bil z njimi dobro znan. V hlevu posestnika Šepca mu je bilo odkazano prenoscenje. V sosednem živinskem hlevu sta spašala gospodarjevina. Ponocni sta slišala težko dihanje in stokanje, klubj temu pa nista sla pogledati, kaj se tam dogaja, mislec, da živina težko diha. Zjutraj je prisel gospodar v hlev, pokladat živini. Pri vratih je zagledal na hrbitu ležečega martvega Kluna. V desni roki je imel močno okrivljeni žepni nož, s katerim si je bil prezreal vrat, da je izkravil v umri.

Po ogledu na mestu in po vsestranskih poizvedbah je orožniška postaja v Dobovi ugotovila, da gre za nepojasnjeno samomor. Pri osebni preiskavi poklada Kluna so orožniki našli pri njem okoli 900 din, kar dokazuje, da ni mogeče misliti na umor iz krotiteljstva.

Kaj je pognalo mladeniča v obup, ni znano. Težko prizadeti starši bodo po konjikuve zemške ostanke prepeljali na domače pokopališče v Ribnico.

Scipio Afriški

in padec Kartagine v velikem zgodovinskem filmu

Ljubljana, 5. decembra.

Kino »Unions« kot prihodnjo največji zgodovinski film zadnjih let, monumentalni film italijanske filmske produkcije »Scipio Afriški«. Ta film je lani prejel na Bienalu v Benetkah prvo nagrado. Prikazuje nam dobo starega Rima, njegovo tekmo in strah pred Kartagino, priprave za osvojitev Rimljani in končno njihova zmaga leta 202 pred Kr. r. v bitki pri Zama. Po strašni katastrofi pri Kanah je odmeval po vsem tedanjem rimskem cesarstvu klic osvete. Strah pred vsemogodnim Hanibalom, ki je stal že celo pred rimskimi vrati, je dal povod, da so se Rimljani tedaj pridno pripravljali za odločilno borbo, na bitko, ki bi bila odločilna za usodo obeh mest. Štiri leta po strašnem porazu pri Kanah je izjavil mladi rimski vojskoved Publij Scipio, da je pripravljen za obrambo s Kartagincem in v ogorenih bitki pri Zami je padla odločitev usode za Evropo.

Italijanska filmska produkcija je film »Scipio Afriški« celi dve leti delala in potrošila zbirno približno 92 milijonov din. Sodelovalo je v prizorih, kjer nastopajo mnoge, nad 20.000 statistov, sicer pa je bilo

di v tej smeri popolen. Najprijetnejše, kar doživlja gledalec vprito njegovih slik, je doganost v kompoziciji, zaključenosti, barvah ni obliki sleherne razstavljenih slike.

Mihal Maleš je razstavil 57 del iz najrazličnejših dob. Nova so olja, iz prejšnjih časov pa so kolorirane risbe in monotypije. Malešova olja bodo vzbudila pozornost. Svojevrstno je reševal slikarske probleme, nekateri bodo smatrali ta njegova dela za poizkusne, nekateri pa bodo vseči. Lajk bo spoznal po aktih, da bo Maleš tudi v olju dal kaj vrednega, kakor je dal z risbami in monotypijami.

Kipar France Gorše je razstavil 24 kiparskih del v mavcu, bronu in žgani glini. S štirimi skulpturami v nadnaravnem velikosti kaže nagnjenje po monumentalnem oblikovanju. (Plesni duet Pia in Pino Mikkar, Eva, Kmetijstvo in Pozdrav pomladni.) Dobri so njegovi portreti, najboljši pač obraz gospa M. Te dni je izšla krasna monografija kiparja Franceta Goršeta, ki vsebuje nad 60 odličnih reprodukcij, ki nazorno predstavljajo umetniška stremljenja tega našega kiparja. Uvodno besedo v monografiji je napisal dr. Rajko Ložar.

Razstavljalci so izdali lep katalog na umetniškem papirju z devetimi reprodukcijami. Za otvoritev je pričala, da je zanimanje našega občinstva za dela razstavljalcev veliko. Večina razstavljenih slik in kipov je bila razstavljena v Beogradu pred mesecu. Beograjska kritika je pisala o naših umetnikih ob tej priliki zelo laskavo. Zdaj tudi mi lahko ugotovimo, da je šteji razstavo med najlepše v letosnjem letu. Odprta bo do 24. decembra.

bren z očojem. Oboroženi so s starimi vojščkami pštolskimi.

Pred mesecu je potkal na vrata kartuzianskega samostana v Plotanjah pod Gorenjičami okrog 18-letnega mladeniča, češ da bi rad delal. Drago Špindler, doma iz Moravcev v ljutomerškem okraju, se je predstavil za mizarskega vajence, ki je pa sklenil račune z zunanjim svetom in vneto obljubljal, da hoče v samostan opravljati vse pose, ki mu jih bodo naložili. Menih pa se da preprosi, da so mu odpeli vrata in je tako Špindler pričel uživati samostansko gostoto.

Izbjube, že naslednji dan so ga na goloto ostrigli in mu dali stivo, novo oblike, nakec so ga uvedli v delo. Fant je bil spopetka izredno priden in je ostal tak do zadnjih dni. V eni preteklih noči pa je vstal s postelje, se spaziš na hodnik ter vlonil v shrambo za sir, iz katere je vzel pol hleba sine in ukral tudi 2800 din ter niklasto uro in srebrno verižico. Po vlonu je mladi navrhne pobegnil iz samostana najbrž proti Brežicam, kjer je sedel na vlač in se odpeljal.

Miklavževa nedelja razgibala Ljubljano

Naše mesto ob nedeljah že dolgo ni bilo tako živahno kakor včeraj

Ljubljana, 5. decembra.

Ob Miklavžu začne kljubec zoper verovali, da so ljudje dobrni, ker postanejo tako otočne naši in ker misijo samo na Miklavž v njegove darove. Sicer je Miklavž v časteh tudi v drugih krajih, toda zelo popularnosti najbrž ne uživa nikjer na svetu kakor v Ljubljani. Drugje zbera samo otroke, pri nas pa tudi odrasle in najbolj resno meščane. Pri nas postane celo neke vrste gospodarski diktator, ki se mu mora podrediti vse življenje vsaj na zunaj. Zaradi Miklavža so bile v Ljubljani tudi včeraj odprt skoraj vse trgovine kakor ob zlati nedelji. Razen tega je postal Miklavž pospeševalnik lokalnega tujškega prometa, Niti med velejskimi dnevi ni vedno toliko podeželjanov v Ljubljani, kakor jih je bilo včeraj. Zaradi Miklavža je prišlo vse iz tira in meščani niso mogli nití prespati nedelje, kar je prav prelom s tradicijo.

Ljubljana v resnici že dolgo ni bila tako živahna ob nedeljah kakor včeraj. Ves dan je bilo toliko ljudi na ulicah, kakor da imamo najmanj gasilski kongres ali veliki točobol. Takšnega prometa nismo vajeni, kajti pristren Ljubljancem potrebuje sam zase vso širino hodnika, seveda s cesto vred. Sovražimo pa tudi vsako disciplino, ker smo svedobičljivi in nihče nas ne more prisiliti, da bi se držali le desne smeri. Vendar danes časopisje ne bo poročalo o prometnih nesrečah, kajti ko je treba, Ljubljancani pokajo, da so zeli velemeščani in da še ulice prenesejo celo promet na Miklavžovo nedeljo.

Ne smete misliti, da so imeli ljudje včeraj na ulicah še kakšne druge opravke; ne, samo za Miklavža so manifestirali. Zdaj so slipi in gluh in za vse drugo. Ne zanimajo jih svetovni in ne domači dogodki in v časopisu citajo le oglase, ki pripeljajo Miklavžev blago. Miklavž ne more nihče konkuirati, ne glede na prepiranje. Vsa kar se tiče Ljubljancov, so vse v Miklavževem taboru.

Predenja leta smo ob takšnem času govorili o krizi in se izgovarjali na nju ob vsaki kritični priliki. Pri tem je precej trpel Miklavžev ugled. Toda na kraju smo pozabili, na Miklavža pa more ne more. Miklavž in božič imata v trgovskem svetu še vedno staro veljavo, ker prinašata največjemu konjunkturo. Sicer bi kdo mislil, da ljudje zdaj kupujejo same igračke in druge sicer

Gluhonemi so igrali

Kamnik, 2. decembra.

V soboto so v tuk. Čitalnici igrali gluhonemi iz Ljubljane. Prireditev je organiziralo Društvo gluhonemih, kateremu je šla Narodna čitalnica na roko s prostrom in vsem potrebnim. Uprizorili so dve igriči in lahko rečemo, da je bila prireditev za Kamnik doživetje. Videli smo, kaj se da napraviti izrevežev, ki jih je narava tako mačehovsko obdarila; potrudili so se zelo in zaigrali tako, da će bi ne bilo nekoliko slabko tekoče govorice, bi sodili, da so povsem normalni in še dobrati igralci povrhu. Nekaj težav je bilo s pripravami, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja posebno veselje v zgornji dvorani v ponedeljek ob pol petih. Vidi se, da ima Miklavž sokolske otroke prav rad in jih bo vse obdaril. Kako bo z odraslimi, toda ves večer je bil v znamenju toplega sočustovanja in prisrčnosti.

Tukajšnji Sokol bo letos priredil miklavževanje za odrasle in otroke. Odrasli bo Miklavž obiskal v soboto v spodnjih prostorijah Čitalnice ob osmih, malim pa pripravlja

Naj ne bo nikogar, ki bi zamudil ta krasni filmski umotvor iz sveta celic in omrežja, to pesem človeške vzgoje in dostenjanstva.

KINO Matica 21-24 DANES ZADNJA PRILICA! Danes ob 16., 19. in 21. ur!

DANES NEPREKLIKNO ZADNJIKRAT!

Ječa brez rešetk

DNEVNE VESTI

Razvoj industrije v Jugoslaviji. Ob 20letnici Jugoslavije bi bila potrebna bilanca o industrijski delavnosti naše države. Statistika, ki pa, žal, ni popolna, nam kaže (zadnje številke o letu 1935), da se naša industrija počasi razvija. Najbolj industrijalizirana pokrajina je Slovenija, čeprav jo kljub temu lahko še vedno pristeavamo med agrarne pokrajine. Na 100.000 prebivalcev je odpadlo l. 1935 v naši banovini 50 industrijskih podjetij, v savski 24, dunavski 33, primorski 13, drinski 12, moravski 8, vardarski 7, vrbaski, zetski in Beogradu po 6, v vsej državi pa povprečno po 20. V Sloveniji znaša zaposlenost v industriji na 1000 prebivalcev 50,6, v Beogradu 80,5, savski banovini 30,1, dunavski 23,1, drinski 20,3, vrbaski 17,5, moravski 13, primorski 11,5, vardarski 4,7, in v zetski 3,5, v vsej državi pa povprečno 16 prebivalcev izmed vsakih 1000, ali komaj podlagli odstotek. Te številke nam tudi kažejo, da so v drugih krajih, na jugu, kar velja predvsem za Beograd, velika industrijska podjetja, ki zaposlujejo v primeri s slovenskimi, sicer številnejšimi podjetji, več delavcev.

Iz prosvetne službe. Premeščen je po službeni potrebi solski upravitelj g. Winkler Venceslav iz Novo vase kot učitelj v šolo na Krki. G. Winkler je znani tudi kot mladinski pisatelj ter je bil prijavljen ne samo pri otrokih, katerim je bil pravi oče, temveč tudi pri večini staršev, ki so ga visoko cenili kot učitelja in kot človeka. Njegova žena, ki je tudi učiteljica, ostane začasno še na šoli v Novi vasi.

K Sokolu na Vič bo prišel Miklavž danes ob 17³⁰ uri za mladino, ob 20. za odrasle. — Zvezčer zabava s plesom

Razširjenje svobodne carinske cone na Kvarnerske otroke. Reka z okolico in vsemi kraji na Liburnijski obali tja do Moščenice je svobodna carinska cena že od 1. aprila 1930. Vendar so pa tu gotove omejitve glede prodaje monopolnih izdelkov in alkoholnih pijač. Svobodna carinska cena pa je sedaj razširjena še na Kvarnerske otroke Cres, Lošinj, Unie in Sanseg. Olajšave bodo stopile v veljavno čim bo sprejet v italijanskem parlamentu tozavni zakon, kar se bo zgordilo baje do 1. januarja 1939.

Prodaja inozemskega voznila. Po novih navodilih Narodne banke prodajojo biljetarnice Putnika vozne listke za inozemske železnice našim državljanom in inozemcem zvezčim stalno v naši državi samo za relacije v onih državah, za katere predložiti potnik uradno potrjeno potniško izkaznico. Tujim državljanom, ki ne prebivajo v naši državi, prodajo biljetarnice Putnika za dinarje vozne listke za relacije v drugih državah na podlagi potnih listkov, s katerimi se da točno ugotoviti, da je tuječ primesel in potrošil v naši državi svobodne devize ali valute države s svobodnim deviznim režimom ali pa da je prejel v naši državi turistične dinarje.

Trgovska pogajanja s Francijo. Ob bivanju francoske trgovinske delegacije v Beogradu smo že poročali. Sef delegacije, ravnatelj za trgovinska pogajanja v francoskem zunanjem ministrstvu Alfan je izjavil, da so bile na sestankih z zastopniki našega gospodarstva izmenjane misli glede na pogajanja o novi trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Francijo, ki se prične 20. decembra v Parizu. Obe vladai poslagata veliko važnost na ta pogajanja in zato sta hoteli, da se pripravi na obeh straneh vse potrebo, da bodo čim uspešnejša.

Danes ob 20. ur! dva filma „Mejsto v operi“, „Netopir“ in Miklavž

K I N O M O S T E

Razdelitev dr. Trumbićeve knjižnice. Veliki hrvatski narodni buditelj dr. Ante Trumbić je v oporoki tudi določil kako naj se razdeli njegova knjižnica. Vsa dela, nanašajoča se na Dalmacijo in Jadran ter obče vse, kar je s tem v zvezi bodo izročena Jugoslovenski akademiji v Zagrebu, vsa druga dela pravnega, socijalnega gospodarskega značaja pa mestni knjižnici v Splitu.

Gostovanje italijanskih opernih pevcev v Beogradu. V beograjskem gledališču je bila v petek zvezčer svečana razstava, na kateri so nastopili člani milanske Scale in rimske opere. Predstava je bila dobrodelna, čisti dohodki se bodo porabili za zimsko pomoč. Vzpriznjena je bila opera »Sevilski brivec« in gledališče je bilo nabitno polno.

Angloško vojno brodovje zopet v naših vodah. Sredi decembra pripravlja se voda del angleškega sredozemskega bro-

dovja. Pred Dubrovnikom bodo stale 4 velike angleške ladje.

Zivinske sejme v Mokronogu in Škocjanu je sresko načelstvo v Krškem radi silnikov in parkljevke prepovedalo do preklica.

Silva v cvetju. Na dvorišču Grge Budislava Hajduka v Brčkem je v polnem cvetju silva, čeprav je bilo zadnje dni precej hladno. Silva cvete tako bujno, da bi človek misil, da smo v začetku poleti, ne pa na pragu zime.

Nova grobova. Včeraj je umrla v Ljubljani zasebnica gospa Franja Drol. Pogreb bo jutri ob 14. iz hiše žalosti Sv. Petra nasip 49 na pokopališču k Svetemu Juriju. Davi je pa umrla v Ljubljani traktantinja ga Zvonka Juvan. Pogreb bo jutri ob 16. izpred mrljice veže splošne bolnice. Pokojnicama blag spomin, težko prizadetim svojemu naše iskreno sožalje.

Izvozne olajšave za lešne izdelke. Za izvoz lešnih izdelkov pozicije 137 (—39) so izdane naslednje ugodnosti: do pristaša Čeha in Špana-pristanišče veljavno edočbe: od postaje Brezovica a) 2090 b) 1790 par za 100 kg. od postaje Jarše-Menges a) 2330 b) 2000 par pa 100 kg od postaje Ljubljana gl. kolodvor a) 2090 b) 1700, od postaje Rimske Toplice a) 2890 b) 2400 par za 100 kg. Pogoji: plačana varzina za a) najmanj 5000 kg, b) najmanj 10.000 kg. Blago se mora izvoziti po morju v tujino. Te ugodnosti veljavjo do 29. novembra 1938. dalje.

Miklavžev večer v Šiški v Sokolskem domu danes ob 17. za mladino, ob 20. za odrasle s plesom

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo manj oblačno, hladnje. Včeraj je deževalo v Sarajevu, Kumboru in Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Splitu in Kumboru 14, na Rabu in v Dubrovniku 12, v Zagrebu in na Visu 10, v Mariboru 9,6, v Beogradu in Sarajevu 8, v Ljubljani 4,4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,6, temperatura je znašala 2,2.

Nadzorno ogrodje kolesa. Te dni je bilo najdeno pri savskem mostu v Seneberju skoraj novo ogrodje moškega kolesa. Ogrodje je rdeče pleskanzo, z dvema ravnatima črtama in imo znamko »Trophe de France«. Na ogrodju je tudi zaklenjena črna klijunavica s svetlim križčem in znamke »Sipos«. Lastniki naj se zglaši na orodniški postaj v Vevčah.

Nesreča. Davi so prepeljali v bolnico 3letno posestnikovo hčerkico Marijo Kavčič iz Ilse vase, ki ji je slamoreznicu odrezala tri prste na desni roki. — Delavec Martin Zeleznik, doma iz Komende, je včeraj cepil drva, pa mu je spodelitek sekira, da se je nevarno vsekal v levo roko. — Kamnoški pomočnik Gabrijel Kaselman iz Podpedci je včeraj obdelaval kamnen, pa mu je odletel oster drobec v levo oko in mu ga težje poškodoval.

Obup mlade delavke. V soboto počni si je hotela v Zagrebu končati življenje delavka Angelica Pintarjeva, stara 19 let. Prepeljali so jo na kliniko, kjer je izjavila, da sama ne ve zakaj se je napoila octovo kislino.

Vojnega dobrovoljca je zabolel. Med prepirom je bil v soboto zvezčer v vasi žabljaku blizu Novega Sada ubit solunski dobrovoljec Branko Popov. Zabolel ga je z nožem delavec Šandor Ševec. Pogodil ga je naravnost v srce, da je bil takoj mrtev.

Električni tok je ubil. Iz Sremske Mitrovice poročajo, da je ubil električni tok v Irigu ženo uglednega posestnika Maro Miloševičevu. Šla je čez dvorišče in stopila na pretrgano električno zico. Bila je takoj mrtva.

Uboj iz strahu. V vasi Višnjice blizu Sremske Mitrovice se je sin kmeta Matrinko Janković spri z dnevničarjem Jožanom Jančičem. Zvezčer je Janković pričkal svojo ženo. Prisrelj je pa Jančič s sekiro in ga ubil. To zločinu je pobegnil. Drugi dan se je pa sam prijavil sodišču in povedal, da je ubil Jankoviča zato, ker se je bal, da bi ga utegnil napasti zaradi prepričanja s njegovim sinom.

Zagonetna smrt premožne starke. V soboto zjutraj so našli v Slavonskem Brodu mrtvo 75letno Mando Imbrič. Ker se je po vasi govorilo o nji, da je zelo premožna, ni izključeno, da je bila umorjena. Zato so uvedle oblasti preiskavo.

Parniki zavzeli na pečine. Včeraj zjutraj se je priprila v Boki Kotorski zaradi goste megle nesreča. Parnik »Driča«, last zetske plovitve, je zavzeli na pečine. Na pomoč sta mu takoj prihitali dva druga parniki, ki ga pa nista mogla potegniti s pečin. Zato so potniki prestopili na pomočni parnik.

Matinejska predstava v Ljubljani, žilkega zabavnega filma iz življenja pragozda z Dorothy Lamour. Kraljica džungle. NE ZAMUDITE! CENE OD DIN 2,50—6,50

KINO Matica 21-24 DANES NEPREKLIKNO ZADNJIKRAT OB 14.15 UR!

Hans Albers. Danes ob 16., 19. in 21. ur! KINO UNION TELEFON 22-21. Danes nepreklikno zadnjikrat!

RUMENA ZASTAVA OLGA ČEHOVĀ in DOROTHEA WIECK

MAČJA BRV (DER KATZENSTEG) HANNES STELZER — BRIGITA HORNEY po istoimenskem romanu Hermanna Sudermannia

POZOR! Danasja popoldanska predstava zaradi miklavževanja še ob 17. ur!

Iz Ljubljane

—lj Slovenska mesta na telesno veselje. Prejšnji teden so se v prostorih odseka za telesno vzgojo sestali v Ljubljani na mestnem poglavarstvu Šefi in referenti za telesno vzgojo iz vseh štirih slovenskih avtonomnih mest, Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuja. Konferenco je v imenu župana dr. Jura Adlešiča pozdravil načelnik odbora za telesno vzgojo, član mestnega sveta Ivan Pillich, vodil pa je načelnik občega oddelka ljubljanskega mestnega poglavarstva. Konferenco sta se udeležila tudi podpolkovnik Oblak in pristav Lenard za referat za telesno vzgojo pri bankski upravi. Konferenco je predvsem obravnavala, v kakšnem stanju se nahaja organizacija obvezne telesne vzgoje v teh štirih mestnih občinah, kako bi se ta organizacija mogla enotno izvesti in kake skupne smernice ter postopek pri izvajaju obvezne telesne vzgoje bo uveden. V vseh vprašanjih je bilo doseženo popolno soglasje ter je bila podana nova inicijativa za pozitivnejši in pospešeni del tudi na tem polju. Udeleženci konference so si ogledali tudi najvažnejše telesno-vzgojne naprave v našem mestu.

—lj Umrl so v Ljubljani ob 25. novembra do 2. decembra Kralj Než, 76 let, posnetnika, Hribar Jera sestra Sebastijana, 56 let, usmiljenka sv. Vinc. Pavla, Vettoraz Terezija, 64 let, zasebnica, Malmer Franciška, roj. Legat, zasebnica. — V ljubljanskih bolnicih so umrli Bajec Ursula, 62 let, vdova z zavetnika Rustja Rozalija, 67 let, zasebnica, Škerl Stanko, 2 leti, sin delavca, Notranje gorce pri Brezovici, Oblak Dušan, 7 let, sin uradnik. tob. tov. Pohleven Jernej, 49 let, kremnik drž. žel. Jerala Marija, 17 let, hči posestnika Savije, obč. Polje, Gruber Janez, 1 mesec, sin delavca, Klemenc Antonija, 40 let, uradnica drž. žel. Vrtnik Marija, 3 mesece, hči tov. delavke, Rupa pri Krajanu, Kollman Bogdan, 1 mesec, sin uradnika, Kamnik, Petrič Ivanka, 6 let, hči posnetnika Blatna Brezovica pri Vrhnik, Cerar Marija, 82 let, žena dñmarja, Krašnja pri Moravču, Kuhan Marija, 21 let, sluznjinka, Zagreb.

—lj Za prehrano revnih otrok v mestnih dnevnih zavetniščih je podaril član mestnega sveta g. Josip Bahovec, trgovec na Sv. Jakoba trgu št. 7. dve vredni pienične moke. Velikodušnemu darovalcu izreka mestno poglavarstvo najlepšo zahvalo z željo, da bi zgodil tega prijatelja revne mladine spodbudno deloval v čim večjem krogu našega meščanstva.

—lj Koncert novošadskega ženskega muzičkega udruženja, doloden za 9. december, je preloren.

—lj Sadjarška podružnica Šiška. Katere sadne sorte bi bile priporočljive za naše vrtovne, nam bo pojasniloval na podlagi izkušenj g. Brecljek Ivan v torek 6. t. m. ob pol 8. zvezčer v ljubljanskih šoli na Galskih.

—lj O vzgoji otrokovega značaja bo predaval v sredo 7. t. m. točno ob 20. angela Vode na ženski gimnaziji, Bleiweisova cesta.

—lj Zelenjadarski tečaj. Ljubljanska sadarska in vrtnarska podružnica priredila letos poseben zelenjadarski tečaj v prostorih St. Jakobske Šole. Predavanja bodo v dneh 5., 6., 7., 9. ter 12., 13., 14. in 15. decembra ob 19. do 21. ure zvezčer. Predavalci bodo: ravnatelj mest. vrtov Anton Lap, mestni kmetijski referent inž. Levstik, sreski kmetijski referent inž. Masten in nadzorniki Josip Štrekelj, o vseh panogah naprednega pridelovanja povrtnine. K obisku so vabljeni vsi, ki se za to važno gospodarsko stroko zanimajo in je vstop pričakovano.

—lj Miklavževanje Sokola na Viču. Kadarkor došlej vsako leto, tako bo tudi danes prišel s svojim veličastnim spremstvom nebeski dobrotnik sv. Miklavž med visečimi Sokole. Po obvestili, ki smo ga prejeli z nebeskih višav, bo obiskal ob 17.30 sokolsko mladino in jo obdaroval po njene zasluge, drevi ob 20. pa bo posetil obdrasel s svojim spremstvom. Darila bo sprejemal Miklavž danes ob 15. dalje v pisanici sokolskega doma za mladinsko miklavževanje in za odrasle. P. n. posetitevni prisotni, da pazijo na to, da bo Miklavž napisal vsem točne naslove z imenom in krajem bivališča. Po večernem nastopu Miklavž bo zavzeli s plesom. Igral bo odlični Falcon-jazz. Vabimo sokolsko članstvo in prijatelje društva k obisku.

—lj Predavanje prirodoslovne društva. Jutri ob 18.15 bo predaval v predavalcu mineraloškega instituta g. primarij dr. Robert Neubauer o temi: »Sodobno zdravljevanje jetike«.

—lj Miklavževanje Sokola na Viču. Kadarkor došlej vsako leto, tako bo tudi danes prišel s svojim veličastnim spremstvom nebeski dobrotnik sv. Miklavž med visečimi Sokole. Po obvestili, ki smo ga prejeli z nebeskih višav, bo obiskal ob 17.30 sokolsko mladino in jo obdaroval po njene zasluge, drevi ob 20. pa bo posetil obdrasel s svojim spremstvom. Darila bo sprejemal Miklavž danes ob 15. dalje v pisanici sokolskega doma za mladinsko miklavževanje in za odrasle. P. n. posetitevni prisotni, da pazijo na to, da bo Miklavž napisal vsem točne naslove z imenom in krajem bivališča. Po večernem nastopu Miklavž bo zavzeli s plesom. Igral bo odlični Falcon-jazz. Vabimo sokolsko članstvo in prijatelje društva k obisku.

—lj Napeto pričakovana glavna skupščina lahkoatletov v Zagrebu je potekla v znamenu splošnega pomirjenja. V vseh perečih vprašanjih je prišlo do sporazuma. Od otvoritve je komaj preteklo 45 minut, zatem stvarnosti delegatov pa so bili že v tem kratkem času razloženi zastoj. Izvoljen je bil novi odbor s predsednikom inž. Grudnom in tajnikom Muhičem v Pavlasom na čelu. Med večnejšimi sklepi glede bočodoga sporeda je omemljen, da bo prvi del državnega prvenstva v dravski banovini, drugi pa v Beogradu. Mednarodna srečanja bodo v vseh treh prestolnicah

Proslava 20 letnice Jugoslavije

V Brežicah

Brežice, 4. decembra

Občinstvo našega mesta je z lepo manifestacijo na dobrojeni način proslavilo dan velikega narodnega praznika 1. decembra. Dokazalo je, da prav pojmuje pomen tega važnega dne v zgodovini našega mlađega, a močnega naroda.

Na predvečer se je vršila baklada. Meščani so se zbrali pri letnem telovadništvu našega sokolskega društva. Ob 19. uri se je formirala povorka, kateri na čelu je imela mestna godba na pihala, za njeno gasilsko četa v uniformi z baklami in s praporom, članstvo sokolskega društva z lampionički in občinstvo. Povorka je krešnji proti mestu, ki je bilo okrašeno z državnimi trobojnici. Vsa okna brez izjeme so bila razsvetljena in v mnogih posebej na oknih državnih uradov, so bile z zelenjem okrašene stike Nj. Vel. kralja Petra II. Med veseljem vzlikanjem mlademu kralju in dinastiji Karadjordjevićev se je vila povorka skozi mesto do konca predmestja, odkoder se je vrnila do mestne občine. Na okrašenem balkunu občinske hiše, nad katerim je bila močno razsvetljena kraljeva krona, se je pojavil župan g. Voljanček Ivan, ki je v izbranih besedah poudaril velik pomen našega zdenja.

Na praznik, ki ga je lepo proslavilo sokolsko društvo, se je vršila v telovadnicu ob 10.30 slavnostna seja. Po otvoritvenem, globokou zasnovanem govoru stareste br. dr. Zdolška Josipa, ki je društveni prevertar prečital poslanico Saveza SKJ. Društveni moški pevski zbor je zapel na redno in sokolsko himno. Po deklamaciji sokolske dece je brat starešina zaprisegel novo članstvo ter izvršil prehod našraščaja v članstvo. Ob zaključenem govoru brata starešine je pevski zbor zapel »Hej Slovanie«, nakar so navzoči, ki so napolnili telovadnico, odšli.

Zvečer ob 20. je priredilo sokolsko društvo v dvorani Narodnega doma slavnostno akademijo z izredno bogatim sporedom. Meščani in okoličani so do zadnjega prostora napolnili veliko dvorano in bili deležni nepozabnih vtisov. Po izvrstno zasnovanih recitacijah brata prosvetjarja in živih slikah o načetu osvobojevanju so nastopili vsi oddelki brezhibno in točno po programu s telovadnimi točkami. Vaje vseh oddelkov so bile izvedene s tako preciznostjo in dovršenostjo, da skoraj ni prenehalo ploskanje navdušenega občinstva, ki je malone pri vsaki telovadni točki zatevalo ponovitev. Bratu načelniku, načelnici v ostalih telovadcem k velikemu uspehu čestitalo.

V Poljčanah

Poljčane, 2. decembra
Proslavi zedinjenja ob priliki 20-letnici naše svobode je prisostvovalo na državnem praznik nad 500 ljudi, kar se doslej še ni zgodilo. Proslava se je vršila v prostveni dvorani in je imela značaj občinske proslave. Zato so se udeležila tudi vse tukajšnja društva. Ves program proslave je izvedla šolska mladina pod vodstvom svojega učiteljstva. Spored so otvorili s pesmijo »Zdravo kraljue, nakar so še zapeli Marko skace, Mi smo lovci, Šrečali smo mrvilj v Soncu mi rajza. Učitelj Zolnir je v globokem govoru orisal pomen slavnosti, kjer je posebno poudarjal, kako potrebna nam je predvsem naših obmnenih krajih narodna zavest. Sledile so srčkane deklamacije in prizori, ki so jih izvajali učenci vseh razredov. Vsem točkam so hvalečni gledalci navdušeno pritrivali. Posebno sta ugajala prizorčka v posrečenih kostimih »Mladi vojaki« in »Rdeče rože«. Z igrico Ruže Petelinove »Naš narodni zaklad« in s pesmijo »Bože pravde« je bila nad vse ljubka proslava zaključena. — Sokoli so imeli natu v društvenem prostoru svečano sejo, kjer se je izvršila tudi slovesna zaobljuba novega članstva.

Na Jesenicah

Jesenice, 2. decembra
Pod okriljem mestne občine se je v sedem zvečer vršila proslava 20-letnice Jugoslavije na trgu pred mestno hišo. Proslave so se udeležili predstavniki oblasti, državnih uradov, mestne občine, KID, deputacija Sokola, učiteljstvo, šolska mladina, gasilci s praporom, nar. delavstvo s praporom, LKB ter predstavniki drugih kulturnih, stanovskih in športnih društev in organizacij. Namestnik župana g. Peter Arnež je imel lep govor, v katerem je omenjal gospodarski in kulturni razvoj Jugoslavije v 20 letih in pomen velike in močne države v kateri je narod srečen in zadovoljen. Prečital je udanostno brzjavko Nj. Vel. kralju Petru II. Godba je

zaigrala državno himno, na kar so se večlike množice ljudstva razšle.

Na praznik 1. decembra je bilo vse mestno v stavbah. Dopolne se je v župni cerkvi vršila slovenska služba božja, katere so se udeležili predstavniki oblasti, državnih uradov, občine, KID, gasilci s praporom ter zastopniki in člani številnih društev in organizacij, tako da je bila cerkev nabito polna.

Sokolsko društvo Jesenice je letos na izredno lep način proslavilo državni in sokolski praznik in 20letnico obstoja Jugoslavije. Ob 11. uri dopoldne se je v dvorani vršila slavnostna seja društvene uprave, kateri je prisostvovala vsa sokolska družina, ki je zasedla dvorano do kraja. Staresina brat Obersnel je imel krasen govor o pomenu državnega praznika, na katerem moramo vse državljanji pozabitati na male medsebojne zadevce in misliti samo na domovino. V lepih besedah je omenjal one velike narodne može tvorce in oblikovalce naše kulture, književnosti in umetnosti, katerim bodo hvaležni še pozni roduv za njih veliko delo. Brat Klavora je prečital savezno poslanico, na kar je sledila prevedba dece v našraščaj, našraščaja v članstvo in slovesna zaobljuba številnega med letom pristopivšega članstva.

Brat starešina dr. Obersnel je slovesno

izročil načelniku Janezu Pristovu diplomino, ki si jo je priboril pri tekma za slovensko sokolsko prvenstvo v Novem Sadu. Brat načelnik Pristov pa je razdelil okoli 30 diplomi tekmovalcem in tekmovalkam, ki so jih priborili pri ženskih orodnih, lahkoatletskih in smučarskih tekma. Krasno proslavo je zaključila godba s himno »Hej Slovani, ki so jo peli vsi navzočni. Med zvoki korakačne sokolskih legij se je velika sokolska družina razšla.

Zvečer se je v nabito polni dvorani vršila slovenska akademija z izbranim sporedom. Akademijo je otvoril pozdrav državnemu zastavu z živo silko, kateri je slavnostni govor brata dr. Janka Vovka, za tem pa so vrstite pesvke, glasbene in televadne točke ena lepša od druge. Velik aplavz je žel ženski našraščaj s krasno izvedenimi skupinskim vajami na dvoriščni bradljivi, moški našraščaj na bradji ter vzor na vrsta članov, ki so izvajali vrhunske sestave zlahko in eleganco.

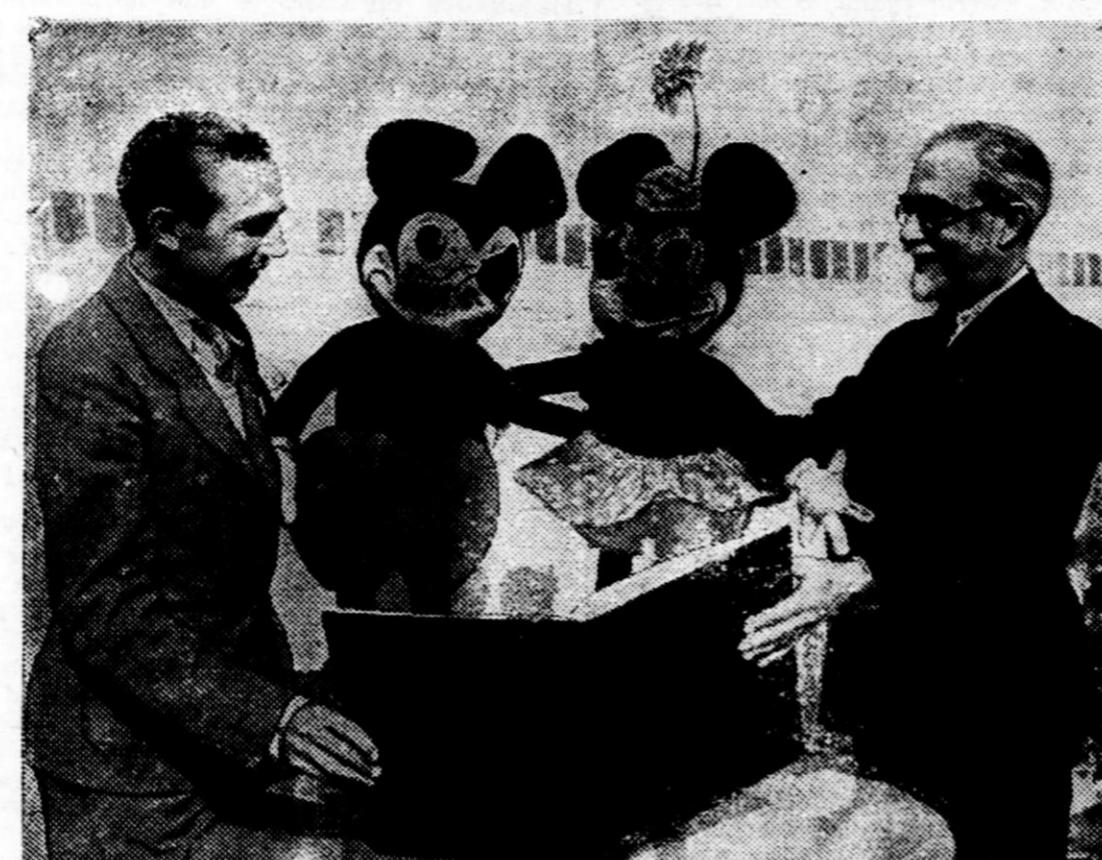
Akademijo je zaključila krasna scena »Jugoslavija ob 20letnici« za katero je spisal besedilo župni starešini brat Jaka Spicar.

V Mirni peči

Mirna peč, 3. decembra

Kakor vsa sokolska društva, tako je tudi naš Sokol proslavil 1. december kot državni praznik. Lepo število članov, kakor tudi našraščaja se je udeležilo proslave, čezprav z žalostnim srcem, kajti velikega kralja Zedinitelja ni več med nami, on počiva na Opencu, pač pa z edeninje živi in bo živel vekomaj. Navdušeni Sokoli so z zanimanjem sledili govorom in drugim točkam, končno so se pa zaobljili, da bodo delali za Sokola, za kralja in za Jugoslavijo.

Walter Disney je dobil tekmeča Walter Lenz napoveduje velik film „Aladinova čarobna svetilka“

Walter Disney in Nilse, ustvaritelja Mickey miške

Po velikem uspehu filmu »Snegulčica in sedem pritlikavcev« nastaja v Hollywoodu nov velik film te vrste, samo nekoliko drugače zasnovan. Izdelal ga bo najnevarnejši Disneyev tekmeč v simpatijah ameriškega občinstva Walter Lenz. Kakor Disney, je tudi on še mlad, saj mu je komaj 39 let. Doma je iz New Yorka. Svojo karijero je začel kot reklamni risar. Znan je postal, ko je predsednik k novinam in dobil službo risarja v Hearstovem koncernu, kjer je risal zlasti prizore iz življenja živali. Za njegove risbe so bili najbolj navdušeni otroci. Te risbe so vzbudile pozornost Hollywooda in Lenz je bil povabljen tja. Presenetljiv uspeh je dosegel v filmu s svojimi risbami veselih mornarjev »Mutta in Jeffa.«

Lenz se je učil na Disneyevih filmih. Zanimivo je, da se tekmeča osebno ne poznava in da se drug drugače izgubita. Zdaj pripravlja Lenz Aladino »Čarobno svetilko« in hoče postaviti v pravljicno risano okolje resnične postave, fotografirane in vmontirane. S tem se bo baje izognil nekaterim tehničnim nedostatkom filma snegulčice, obenem pa bo pa izdelava filma znatno krajsa in cenejša. Zadostovalo mu bo baje 8 do 10 sotrudnikov, dočim jih je rabil Disney za »Snegulčico na 30.«

Disneyeva roditelja zastupljena

Vsi hollywoodski listi obširno poročajo o tragediji, ki je zadeval tvorca »Mickey miške« Walterja Disneya. Mater tega prijubljenega risarja so našli doma mrtvo, zastupljeno s plinom. Kraj trupla 79-letne

starke je ležal onesveščen njen 80-letni mož, malo dalje pa njuna služkinja. Trup Disneyeve materje so odnesli v mrtvačnico, očeta in služkinjo pa so brž odpeljali v bolnico. Vse kaže, da bodo služkinji rešili življenje, stanje starega Disneya je pa tako nevarno, da zdravniki nimajo nobenega upanja, da bi ostal pri življenu.

Policija je uvelia preiskavo in ugotovila, da gre za nesrečo. Plin je uhajal iz počne cevi. Druga služkinja je bila sicer tudi že omamljena s plinom, pa se je v zadnjem trenutku še rešila in poklicala ljudi na pomoc. Hišo, kjer je našla starška tragicno smrt, sta ji bila pokonila njena sinova lastni, ki je praznavala s svojim možem zlatom poroko.

Nestvor plod poskusov

Biolog dr. Bodenstein na Stanfordovi univerzi v Kaliforniji je proučeval vpraševanje, kaj vpliva pri izpremembi hrnečev, metuljev in podobnih živali na ličinki v živilci. Odkril je snov, ki dela prave čudeže v razvoju metuljev. Ta snov nastaja iz gosenic glave in ohrani se v glavnem delu, ko se gosenica zabubi. Od tod začne poznje prodrijeti v vse telo. Povsod, kamor pride, povzroči izpreminjanje ličinke v metulja. Dr. Bodenstein je uporabil za svoje poskuse take metulje, ki se njenih ličink se ne zavijejo v kokone, zanjošč se na začetno barvo, ki jih zadostno branji pred sovražniki. V ličinkah, ki jih je uporabil za poskuse, je prezerjal žilice, po katerih se pod kožo pretaka ome-

na teh nekakšna sklučena postava. Ta mož je bil sicer črni polti, vendar je bilo pa takoj jasno, da ni Indijanec.

Na sebi je imel raztrgano obleko — menda ostanke srajce in hlač. Sedel je sključeno in zelo se je, da mu je deveta brigha, da vidi letala in belokožce. Čolni so krenili v velikem loku na sredino jezera, potem so se pa približali taborišču na dobro biti metrov.

Indijanci so bili visokih postav, temne, rdeče polti. Vsa njihova kretinja je pričala o izredni moći. Njihovi obrazci niso kazali niti najmanjšega strahu, zaučenja ali negotovosti. Vsaka njihova kretinja je bila točno odmerjena kakor da so strojni, ne pa ljudje. Na golih prsih so imeli različne okraske, večinoma peste oglice.

Iz poglavjarjevega čolna se je naenkrat začulo in kratko v angleščini. — Ali me razumete? — je vprašal v strahu.

— Lao!

— Indijanci prihajajo kot prijatelji, so pomislili vsi, toda nihče ni odložil svoje puške.

Visok Indijanc se je udaril po prsih in opisal z roko velik krog.

— Ay tuchaua.

Mlajši mož se je sklonil k sedečemu belokožcu in ga stresel za ramo.

Belokožec v capah je dvignil oči in se ozrl na Morrisa.

— Ti zlodji me hočejo vrniti, — je zaklical belokožec v angleščini. — Ali me razumete? — je vprašal v strahu.

Polkovnik Morris je prikimal.

— Kdo ste? — ga je vprašal.

Belokožec v čolnu je zamaahnil z roko.

— To zdaj ni važno. Vračam se morda za nekaj.

Ali imate samokrene in puške? Sreljajte po njih!

Srečen bom, če me podere prva vaša krogla, samo da bom vedel, da ti hudiči niso odnesli zdrave kože.

Belokožec je govoril razburjeno in poglavar ga je opazoval v vedno večjem nemiru. Slednji mu je zagrozil, da je obmolknil.

odvisno od mnogih vplivov, katerih ni mogoce ugotoviti naprej. Neznatna razlika v električni napetosti odloča o vremenu. Te razlike pa zamenkat še ne moremo ugotoviti. V 75 letih svojega obstoja je postala meteoreologija veda, deluječa pod zelo težkimi pogojmi. Morda se bo učenjakom končno posrečio točno ugotoviti vse cincelite, tako da bodo vremenske napovedi povsem zanesljive. Zamenkat pa se moramo zadovoljiti s tem, kar nam lahko nudijo in čemo objektivni, moramo priznati, da pomeni že to velik napredok

Iz Celja

— »Brezov gaj« v gledališču. Ljubljanska drama bo uprizorila v petek 9. t. m. ob 20. v celjskem gledališču angleško komedijo »Brezov gaj«. Predstava je za abonom.

— Odpovedana lutkovna predstava. Za praznik 8. t. m. določena sokolska lutkovna predstava v Sokolskem domu v Gaberiju je odpovedana.

— Umrla je v soboto na Cankarjevi cesti 4 v visoki starosti 83 let ga Ana Straščka, vdova po znanem celjskem trgovcu in čevljarskem mojstru g. Stefanu Strašku. Pogreb ugledne gospo bo danes ob 16. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, svojcem naša iskreno sožalje!

— Sekanje in prodaja božičnih dreves. Mestno poglavarstvo v Celju opozarja kupce na prodajalce božičnih dreves na določila banove naredbe o sekaju in prodaji božičnih dreves z dne 14. novembra 1932, po kateri se mora vsak prodajalec, ki pripelje božična drevesa na trž izkazati iz izvornim potrdilom občine, na katere področju so bila drevesa posekana. Gozdarski, policijski in tržni organi bodo strogo nadzirali kupce božičnih dreves. Protiv vsakomu, ki se ne bo izkazal s predpisano izkaznico ali ki bi prodajal drevesa sumljivega izvora, bo uvedeno kazensko postopanje, drevesa pa bodo zaplenjena v korist fon da pogozdovanje.

— 75 let svojega življenja je dopolnil danes g. Stefan Bornšek, posestnik na Sp. Hudinji pri Celju. Jubilant se je rodil 5. decembra 1863 na Prekorju pri Skofiji vasi. Že v mladosti je izgubil svoje starše. V Tremerju pri Celju se je izučil čevljarske obrite. Ko je odslužil vojaški rok, je najprej služboval tri leta v Trbovljah, nato pa se je preselil v Vojsko, kjer se je poročil z Marijo Gorjupovo. Iz Vojsnika se je preselil z ženo v Celje in je tu služboval tri leta pri pokojnem notarju Kupljenu. V tem času si je ustanovil lasten dom na Sp. Hudinji. Od 1. 1900 do 1918 je opravljal službo grobarja na okoliškem pokopališču v Celju. Po vojni se je popolnoma posvetil domačiji in poliedženstvu. Leta 1935 mu je umrla ljubljena žena. Gosp. Bornšek je 1. 1912 z nekaterimi še živečimi gasilci kot zaveden Slovenec sodeloval pri ustanovitvi pravoljnega gasilskega društva v Gaberju pri Celju in se še vedno z veliko vmeno in po